

[Valdemar Thomsen.]

En Foredragsholder fortalte sine undrende Tilhørere, at det for Danmarks Fremtid var helt uden Betydning, hvad Regering og Rigsdag foretager sig; afgørende for os som Folk vilde det derimod være, om vi ret omgaaende fik den specielle aandelige og folkelige Indstilling, som Taleren repræsenterede.

En Højskoleforstander skrev vidt og bredt om den nordiske Linie, men vel at mærke uden med en Stavelse at komme ind paa den Kamp paa Liv og Død, som det stolte finske Folk som Nordens Forpost nu for anden Gang i Løbet af kort Tid er inde i. Naar man betænker den rørende Omsorg, der under fredelige Forhold af visse Kredse lægges for Dagen vedrørende Samhørighed og Samarbejde mellem de nordiske Folk, føler man sig unægtelig som Dansk noget beskæmmet over det forholdsvis lidet, vi som Folk gør for Finland i dets store Nød. At tale om den nordiske Linie nu uden at tage Faren fra Øst i Betragtning er efter min Mening en Fornærmelse mod Finland.

Endnu et lille Eksempel. Formanden for det Parti, der, hvis man ellers kan tro Kirkeministeren, tager sig af Befolkningens aandelige og timelige Velfærd, holdt i Søndags en Tale i Odense, der nærmest formede sig som en Prædiken over Ordene: Jeg takker dig Gud, at jeg ikke er som de andre. Bagefter forlystede De tre fra Radioen Publikum.

Er det i Grunden mærkeligt, at de paa-gældendes virkelighedsfjerne og i Regelen tendentiøse Tale skaber en frodig Grobund for Mistænkeliggørelse af alle, der ikke kan goutere den megen Taagesnak, og som foretrækker Realiteter for Lyrik og Føleri?

Helt godt staar det heller ikke til med Tolerancen Landsmænd imellem. Forholdet er, som man vil vide, det, at visse af Samlingsregeringens førende Mænd med Statsministeren i Spidsen betegnes som intet mindre end Landsforrædere. At bl. a. min Ringhed faar samme Skudsmaal, tilføjes kun for Fuldstændigheds Skyld. Tonen gives aabenbart an af den saakaldte frie Dansker, der i visse af Døgnets Timer faar overladt den engelske Radio med det ophøjede Formaal at forlede forskruede Individier til at foretage Handlinger, som den fine Patentpatriot, der sidder godt gemt, ved kan bringe Ulykke og Død over det Land, han hykler at tjene. Betænker man nu, hvor udbredt Mistænkeliggørelsen er, og mod hvem den rettes, saa forekommer det mig, det er indlysende, at det ingen Steder hører hjemme,

naar det hævdes, at den danske Regering og Rigsdag staar enig og samlet ogsaa vedrørende de udenrigspolitiske Spørgsmaal. Det eneste rigtige om den danske Enighed er, at hele Befolkningen tillidsfuldt er indstillet paa at overlade til Hans Majestæt Kongen at træffe de Beslutninger, som Hensynet til Landets Fremtid nødvendiggør. Paa dette Omraade er Enigheden til Gen-gæld glædeligvis 100 pCt.

For nu at Paastanden om den rørende Enighed ikke skal blive til en Fabel, kan det maaske være nyttigt fra denne Plads at fastslaa, at den overhovedet ikke eksisterer. Hvis nogen skulde føle Trang til at bestride denne min Paastand — og der bør anstændigvis siges til, hvis den ikke er rigtig —, vil jeg i Sandhedens Interesse henstille, at man fra denne Talerstol præciserer, hvad det er, man er enig om. For Regeringen er det en noget aparte Situation, at et Oppositionsparti som Bondepartiet, der af Regeringens Tilhængere forfølges paa alle tænkelige Maader, gaar ind for Regeringens Udenrigspolitik, der saa afgjort er det vigtigste i Tiden, medens selve Regeringspartierne, der aldrig forsømmer en Lejlighed til at prale med Enigheden, her, hvor det gælder, holder sig fuldstændig passive.

Sandheden om den opreklamerede saa rørende Enighed er nok den, at kun meget faa har en selvstændig Opfattelse, særlig da vedrørende de store, for Landet afgørende Spørgsmaal. Af dem, der virkelig har en Mening, slutter en stor Del sig uden Tvivl til de Anskuelser, som er gjort gældende af Statsministeren og Udenrigsministeren, medens andre, om man saa kan sige, er af den stik modsatte Opfattelse. Befolkningens altovervejende Del er efter alt at dømme fuldstændig desorienteret, men i høj Grad paavirket af den følelsesbetonede Hetz, der gaar over Landet, og som vi har mærket noget af her ogsaa i Dag, den, som begyndte med Alsang og foreløbig er endt i Algang. Den almindelige Mand bliver rørt og duperet af Fraser og Føleri, for han kan ikke vide, at Klynkeriet og de fortrolige Møders Atmosfære skyldes den dybe Bekymring for, at den Forandring, som vil komme, vil være til Ugunst for alle dem, som det gamle System favoriserede.

Dermed være ikke sagt, at der blandt alvorligt tænkende ikke kan være mere end een Mening. Men hvad ligger der saa af Realiteter bag ved de saa vidt forskellige Anskuelser? Mange vil maaske mene, at dette er et alt for farligt Emne at berøre. Efter min Opfattelse kan det imidlertid